

KVALITA PEDAGOGICKÝCH FUNKCÍ ŠKOLNÍCH INFORMAČNÍCH SYSTÉMŮ NA ZÁKLADNÍCH ŠKOLÁCH V OLOMOUCKÉM KRAJI

DANĚK Jindřich, ČR

Resumé

Článek informuje školním informačním systémem (IS) v návaznosti na projekt studentské grantové soutěže, který se blíže zabývá pedagogickými funkcemi školního informačního systému. Informuje o cíli projektu a způsobu řešení. Projekt je zaměřen na základní školy v Olomouckém kraji.

Klíčová slova: Školní informační systém, pedagogický informační systém, kvalita.

QUALITY OF EDUCATIONAL FUNCTION OF SCHOOL INFORMATION SYSTEMS IN SCHOOLS IN THE OLOMOUC REGION

Abstract

The article reports on the school information system (IS) in relation to student grant competition project. The project deals with the pedagogical functions of the school information system. It informs about the aim of the project and the way of solution. The project is aimed at basic schools in Olomouc Region.

Key words: School information system, pedagogic information system, quality.

Úvod

Informační systém (IS) školy je dnes nezbytnou součástí každé školy a podmínkou kvality jeho působení. Každý školní IS se skládá z jednotlivých účastníků, kterými mohou být jednotliví učitelé, žáci, ředitel, rodiče, zřizovatelé škol atp. Mezi těmito účastníky se uskutečňuje výměna informací a v návaznosti na tom probíhá rozhodování a řízení. Pro počítačově podporované IS je charakteristické, že výměna informací probíhá snadno a rychle (např. ředitel školy může nahlédnout do klasifikace jakéhokoliv žáka během několika okamžiků prostřednictvím počítače). IS jsou aplikovány jak v mateřských, základních a středních školách, tak také v oblasti vysokých škol a jiných výchovně - vzdělávacích institucí.

1 Školní IS

J. Basl uvádí definici IS školy: IS lze obecně chápat soubor lidí, metod a technických prostředků zajišťujících sběr, uchování, analýzy a prezentace dat určených pro poskytování informací mnoha uživatelům různých profesí.

Kvalitou (vzdělávacích procesů, vzdělávacích institucí, vzdělávací soustavy) se rozumí žádoucí (optimální) úroveň fungování anebo produkce těchto procesů či institucí, která může být předepsána určitými požadavky (např. vzdělávacími standardy) a může být tudíž objektivně měřena a hodnocena. (5, 2002)

Díky zvyšujícímu se významu ICT se také zvyšují nároky na poskytování kvalitních služeb ve vzdělávacích institucích. A to nejen uvnitř institucí, ale i ve vztahu k „zákazníkům“ – žákům, studentům, rodičům, partnerům školy a zřizovatelům (k tomu, aby informační

systém fungoval, nejsou ICT nutné, jeho zavedením se však celý systém podstatně zefektivnil, prvky systému jsou lépe a rychleji dostupné).

IS školy plní dvě hlavní funkce – řídicí a pedagogickou. Nejzávažnější funkcí, kterou IS školy plní, jsou funkce pedagogické. Tyto funkce slouží k informační podpoře pedagogické činnosti na úrovni školy. Jsou zdrojem potřebných informací při hodnocení výchovně – vzdělávacího procesu, pomáhají učitelům s přípravou a vedením výuky, zajišťují obecné programy a zdroje informací. Pedagogické funkce, které plní IS školy, jsou převážně směřovány k žákovi. IS školy umožňuje využívat ICT z různých didaktických hledisek: mohou být nosičem obsahu učiva, extenzí, jako pracovní nástroj, testovací nástroj, kulisa a doplněk. Využitím ICT ve výuce (2, 2003; 1, 2001) se motivace žáka zvyšuje, jejich nasazení do výuky má však své negativa i pozitiva (4, 2004). Je také umožněno podporovat další výuku žáka, využívat dalších možností ICT, jako například e-learning (3). Cílem automatizovaných pedagogických systémů je také přenést běžnou agendu školy na osobní počítač a usnadnit tak práci učitelům, ředitelům a hospodárným pracovníkům.

2 Projekt studentské grantové soutěže

Školy v Olomouckém kraji využívají IS s nejrůznějšími parametry a vlastnostmi. Jak jsme již výše uvedli, IS školy plní dvě hlavní funkce – řídicí a pedagogické. Pro potřeby pedagogů jsou nejdůležitější pedagogické úlohy školního IS. Díky projektu studentské grantové soutěže budeme zjišťovat kvalitu pedagogických funkcí školního IS na školách v Olomouckém kraji, které slouží k podpoře pedagogické činnosti. Důležitým prvkem IS jsou ICT, které se dnes stávají základním kamenem IS díky jejich rychlosti a možnostmi využití v nejrůznějších oblastech IS. ICT se také stávají důležitým prvkem ve vzdělávání, kde plní nejrůznější funkce, jak pro potřeby pedagogů, tak žáků.

Hlavním cílem projektu je zjistit vyhovující a nevyhovující vlastnosti pedagogických úloh, které plní IS školy využívající ICT na školách v Olomouckém kraji.

Hlavní cíl však bude splněn za předpokladu splnění dílčích cílů, které souvisejí s teoretickou přípravou řešení a empirickou částí projektu:

- 1) Shromáždit teoretické podklady, které jsou zaměřeny na informační systémy, informační systémy škol (v návaznosti na téma disertační práce navrhovatele) v Olomouckém kraji.
- 2) Metodou kvalitativního výzkumu zjistit názory učitelů na vlastnosti pedagogických úloh informačního systému v Olomouckém kraji.
- 3) Kvantitativním výzkumem na základě předchozího kvalitativního výzkumu zjistit skutečný stav pedagogických úloh IS na základních školách v Olomouckém kraji. Metodu zjišťování dat budeme využívat Q-metodologii.
- 4) Prezentovat výsledky.

Závěr

Na základě provedeného výzkumu a získání empiricky ověřených informací, můžeme výrazně přispět ke zkvalitnění IS na základních školách v Olomouckém kraji. Vymezit kvalitní pedagogické funkce IS využívající ICT. Můžeme tak výrazně přispět ke zkvalitnění a zároveň ulehčení práce pedagogům, kteří se s IS setkávají denně.

Literatura

1. BURGEROVÁ, J. *Internet vo výučbe a štýly učenia*. 1. vyd. Prešov: Kušnír, 2001. ISBN 80-968630-3-7.

2. KAPOUNOVÁ, J., PAVLÍČEK, J. *Počítač ve výuce a učení*. 1. vyd. Ostrava: Pedagogická fakulta Ostravské univerzity, 2003. 117 s. ISBN 80-7042-265-3.
3. KOLIBÁČ, R. *e-learning – moderní forma vzdělávání*. 1. vyd. Ostrava: Ostravská univerzita v Ostravě, 2003. 75 s. ISBN 80-7042-970-4.
4. KROPÁČ, J. A KOL. *Didaktika technických předmětů – vybrané kapitoly*. 1. vyd. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2004. ISBN 80-244-0848-1.
5. NEZVALOVÁ, D. *Kvalita ve škole*. 1. vyd. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2002. ISBN 80-244-0452-4.

Lektoroval: PhDr. Milan Klement, Ph.D.

Díky finanční podpoře projektu s registračním číslem PdF_2011_027

Kontaktní adresa:

Jindřich Daněk, Mgr.
Katedra technické a informační výchovy,
Pedagogická fakulta UP, Žižkovo nám. 5,
771 40 Olomouc, ČR, tel. 00420 585 635 819,
e-mail: danek4@post.cz